

Özel EKOL HASTANESİ

ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

1. AMAÇ

Hastane kaynaklı tüm atıkların (tıbbi, tehlikeli, cam, kağıt, plastik, metal, organik vb geri dönüşüm atıkları ile geri dönüşmeyen evsel nitelikli atıklar) uygun olarak, çevreye ve kişiye zarar vermeden ayrı olarak toplanması, geçici depolanması ve taşınmasının sağlanmasında teknik ve idari esasları içeren bir yöntem belirlemektir.

2. KAPSAM

Hastanenin atık üreten tüm birimlerini, enfeksiyon kontrol hemşiresi, atık personelini ve üretilen atıkların yönetimini kapsar.

3. KISALTMALAR

İSTAÇ: İstanbul Çevre Yönetimi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

MOTAT: Mobil Atık Takip Sistemi

4. TANIMLAR

Tıbbi atıklar: Birimlerden kaynaklanan patolojik ve patolojik olmayan, enfekte, kimyasal ve farmasotik atıklar ile kesici-delici malzemeler ve sıkıştırılmış kapları içerir.

Evsel nitelikli atıklar: Birimlerden atılan, ancak enfekte olmamış mutfak atığı, büro atığı, ambalaj malzemeleri, şişe vb. malzemelerden oluşan atıklardır.

Enfekte atıklar: Hastalık etkenleri bulaşmış veya bulaşması muhtemel her türlü, insan doku ve organları, idrar kapları, kan bulaşmış atıklar, bakteri kültürleri vb. atıkları içerir.

Patolojik atıklar: Patojen olan veya olma riski taşıyan organlar, vücut ve doku parçaları, kan ve vücut sıvıları vb atıkları içerir.

Tehlikeli atıklar: Sağlık kuruluşu faaliyetleri sonrasında işlem artığı olarak ortaya çıkan, fiziksel, kimyasal ve bakteriyolojik özellikleriyle karışıkları alıcı ortamların tabii bileşim ve özelliklerinin değişmesine yol açarak dolaylı veya doğrudan zararlara neden olabilen ve ortamın kullanım potansiyelini etkileyen, sağlık riskleri ve diğer çevresel etkilerinden kaçınmak için özel toplama ve bertaraf işlemleri gerektiren katı, sıvı veya gaz halindeki maddelerdir.

Uluslararası tıbbi atıklar amblemi: Tıbbi atıkların toplandığı özel nitelikli torba veya kap ile bunların taşınmasında kullanılan özel taşıma arabalarının üzerinde bulundurulması gereken amblemidir.

Tıbbi atık taşıma arabası: Hastanede bulunan tüm tıbbi atık torbalarının toplanarak geçici tıbbi atık deposuna taşınmasında kullanılan arabalardır.

• Tıbbi Atık Taşıma Arabasının Teknik özellikleri:

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
AY.PR.01	31.05.2016	01	01.11.2022	1 / 6

Özel EKOL HASTANESİ

ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Atıkların yüklendiği kısım tamamen kapalı olmalıdır. Sıkıştırma mekanizması bulunmamalıdır.

Kullanıcı ile tıbbi atık yükleme kısmı arasında koruyucu boşluk olmalıdır.

Atık yükleme kısmının kaza halinde zarar görmemesi için sağlam yapılmış olmalıdır. Üzerinde “**TIBBİ ATIKLAR**” ibaresi bulunmalıdır

• **Kullanım Özellikleri:**

Tıbbi atıkların geçici depoya taşınması esnasında atık torbaları kesinlikle elde taşınmamalıdır. Evsel nitelikli atıklar ile tıbbi atıklar taşıma arabası ile aynı anda taşınmamalıdır.

Taşınması esnasında tıbbi atık içeren çöp torbalarından birisinin patlaması halinde çöpler 2. bir torbaya konularak depoya atılır ve patlama sonucu oluşan sızıntı sularının temizliği ve dezenfeksiyonu için talaşa temizlenir, “EFERVESAN KLOR TABLET ÇİZELGESİ” ne uygun oranda sulandırılarak temizlenir.

Kullanılan bez tıbbi atık torbasına konulur.

Tıbbi Atık Personeli: Hastanedeki tüm birimlerde oluşan tıbbi atıkları Bölümlerde Üretilen tıbbi atıkları özel tıbbi atık arabasında toplayan, tıbbi atık deposuna güvenli bir şekilde taşınmasını sağlayan, İSTAÇ görevlilerine tıbbi atıkları teslim eden, tıbbi atık deposunu Tıbbi Atık Deposu Temizlik Talimatına göre temizleyen Tıbbi Atık Mahallinin Temizliği Kontrol Formu dolduran ve konteynırın temizliğinden sorumlu olan personel veya personellerdir.

Tıbbi atık taşınması ile görevlendirilen personel çalışma esnasında kolay yıkanabilen, turuncu renkli özel kıyafet kullanmalıdır. İşlem esnasında tıbbi atık eldiveni, maske ve çizme kullanılmalıdır.

Bu özel kıyafet ve ekipmanlar diğer temizlik elemanı kıyafetlerinden ayrı bir alanda muhafaza edilmelidir.

Sıfır Atık: Atık önlemeye odaklanan ve tüm ürünlerin yeniden kullanılmasına teşvik eden bir dizi ilkedir.

5. SORUMLULUKLAR

5.1.Onay ve Yürürlük

Bu prosedür Başhekim onayından sonra yürürlüğe girer ve Bakanlık tarafından güncelleme yapıldığında ilgili değişiklikler yeniden düzenlenir.

5.2.Kullanıcılar

Bu prosedürün uygulanmasından Hemşirelik Hizmetleri Müdürü, İdari ve Mali Hizmetler Müdürü, Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi, Birim sorumluları, Tıbbi atık personeli, Çevre Mühendisi.

6. PROSEDÜR

Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi; Tıbbi Atık Personeli eğitimlerinden ve görevlerinin kontrolünden sorumludur. Eğitimler, Eğitim Prosedürü doğrultusunda planlanır ve verilir. Çalışma planına göre toplama

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
AY.PR.01	31.05.2016	01	01.11.2022	2 / 6

Özel EKOL HASTANESİ

ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

işlemi organize edilir.

Atıkların Birimler İçinde Ayrılması

Tıbbi ve Enfekte Atıklar

Tıbbi atıkların tümü üzerinde “Dikkat Tıbbi Atık” ibaresi bulunan, 100 mikron kalınlığında, ebatları 50x80 olan özel plastik “KIRMIZI” torbalara 2/3 dolacak şekilde konularak sıkıştırılmadan toplanır.

Kesici ve deliciler: Bistüri vb. kesici aletler, enjektör ve kan alma uçları kullanıldıktan sonra, iğne kapakları kapatılmadan, iğne çıkarma yerine takılarak uçlar doğrudan Enfekte Tıbbi Atık yazı ve amblemlili özel delinmez plastik SARI renkli (sharpbox) kutusu en fazla 2/3 ü dolacak şekilde konulur.

- Enfekte enjektörler tıbbi atık kovasına atılır. Dolan kutu ağızları bir daha açılmayacak şekilde kullanıcısı tarafından flasterle sabitlenerek sıkıca kapatılır, kullanıldığı bölümün adı mutlaka etiketle yazılır ve tıbbi atık personeli tarafından kırmızı torbalarda toplanır.
- İlgili bölüm hizmetli personeli tarafından poşetlenen tıbbi atıkların üzerine son olarak, bölüm adı içeren etiket yapıştırılır.
- Bulaşıcı sıvı atıklar ağızları kapatılarak Enfekte Atık muamelesi görürler. (14/11/2005 Belediye ve Sağlık Bakanlığı denetimleri gereğince.) Direne edilmiş kanlar ve vücut sıvıları diren tüpleri ile beraber çift torbalama yöntemi ile kırmızı atık torbasına atılır.
- Laboratuvarlarda, tetkik materyali konulan plastik kaplar ve diğer enfeksiyöz materyaller kullanım sonunda tıbbi atık torbalarına konularak toplanır.

Geri Dönüşmeyen Eysel Nitelikli Atıklar

- Tüm birimlerde atıklar için ayrılan bölümlerde tıbbi atıklardan ayrı olarak SİYAH plastik torbalar geçirilmiş çöp kutularında toplanır. Hizmetli personel tarafından geçici atık deposunun normal atıklar bölümüne taşınır. 14.3.1991 tarih ve 20184 sayılı Katı Atık Kontrolü Yönetmeliği ne uygun olarak bertaraf edilir.
- Mavi plastik torbalar geçirilmiş yeşil kovalara evsel cam-şişe (soda şişesi vb.) atıklar atılır. Daha sonra bu atıklar hizmetli personel tarafından atık taşıma aracı ile toplanarak geçici atık deposuna taşınır. Konteyner dolunca Cam atıkların alınması için sözleşme yapılmış olan firma aranarak cam atıkların alınması sağlanır.

Patolojik Atıklar

- Hastadan çıkan vücut sıvısı için Tıbbi atık Bölümünde anlatılan işlemler uygulanır. Hastadan alınan patolojik numuneler anlaşmalı patoloji laboratuvarına gönderilir ve işlem sonrası atıklar patoloji laboratuvarının sorumluluğundadır.

Tehlikeli Atıklar: Hastanemizde üretilen tehlikeli atıklar aşağıda belirtilmiştir;

- Kontamine ambalaj (ilaç flakonları, laboratuvar cihaz kitleleri, dezenfektan vb.)
- Tarihi geçmiş ilaçlar

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
AY.PR.01	31.05.2016	01	01.11.2022	3 / 6

Özel EKOL HASTANESİ

ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

- Basınçlı kaplar, boya, tiner kutuları, elektronik atıklar
- Flourasan ampüller
- Pil
- Yazıcı kartuşları
- Atık yağ

Bölmelerde oluşan tehlikeli atıklar, diğer atıklardan ayrı olarak toplanır.

Pil Atık: Cihazlarda kullanılan piller ana depoda bulunan atık pil kutusunda biriktirilir. Dolan pil kutuları tehlikeli atık deposuna konur, sözleşmemiz olan tehlikeli atık firması ile görüşülerek hastaneden alınması sağlanır.

Laboratuvar cihazlarında kullanılan kitleler: Biyokimya laboratuvarında kullanılan kimyasalların boş atıkları sarı renkli poşet takılı olan tehlikeli atık kovalarında toplanır, kutu dolunca tehlikeli atık deposunda bulunan büyük sarı konteynera taşınır, ilgili firma aranarak atıkların alınması sağlanır.

Atık Yağ: Yemekhanede oluşan atık yağlar yemekhanede bulunan atık yağ varilinde toplanır, varil dolunca tehlikeli atık deposunda depolanır. İlgili firma aranarak atıkların alınması sağlanır.

Flourasan Atık: Hastanenin aydınlatmasında kullanılan floresan ampuller teknik servis tarafından tehlikeli atık deposunda bulunan sarı renkli floresan konteynerında toplanır, kutu dolunca ilgili firma aranarak atıkların alınması sağlanır.

Basınçlı kaplar, boya, tiner kutuları, elektronik atıklar: Teknik servis tarafından oluşturulan elektronik atıklarda tehlikeli atık deposunda biriktirilir ve ilgili firmaya teslim edilir. Boya ve tiner boşları ile basınçlı kaplar da tehlikeli atık deposunda biriktirilir.

Tarihi geçmiş ilaçlar: Tarihi geçmiş ilaçlar eczanede toplanır, tehlikeli atık deposunda bulunan bilezikli bidona konularak, depolanır. İlgili firmaya teslim edilir.

Kontamine ambalaj: Kimyasal boşları (el dezenfektanı, ilaç flakonları, dezenfektan boş kutuları vb.) ana depoda sarı tehlikeli atık poşeti içinde toplanarak tehlikeli atık deposunda bilezikli bidonlar içinde depolanır. İlgili firma tarafından alınması sağlanır.

Yazıcı Kartuşları: Hastanede kullanılan yazıcılar ve fotokopi makinelerinde kullanılan kartuşların boşları; poşetlenip, etiketlenerek tehlikeli atık deposunda biriktirilir ve ilgili firma tarafından alınması sağlanır.

Atıkların Geçici Depolanması ve Depoların Temizliği

- Tıbbi atıklar günde 2 kez ve gerektiğinde tıbbi atık görevlisi tarafından koruyucu ekipman giyilerek toplanır. Tıbbi atık deposu personeli tarafından “Atık Yönetimi Talimatı”na uygun bölümlerden toplanır.
- Tıbbi atıklar tekerlekli, plastik yapılmış, bu iş için ayrılmış ve üzerinde Uluslararası Tıbbi Atıklar amblemi bulunan toplama aracında katı atıklardan ayrı olarak, ağızları sıkıca kapatılarak, sıkıştırılmadan, özel nitelikli

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
AY.PR.01	31.05.2016	01	01.11.2022	4 / 6

Özel EKOL HASTANESİ ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

tıbbi atık torbalarının içine konularak, sallanmadan, torbaların patlamasına engel olunacak şekilde taşınır.

- Katı atıklarla, tıbbi atıklar toplama aracına bir arada yüklenerek taşınmaz.
- Tıbbi atık toplama aracı her taşıma işleminden sonra tıbbi atık deposu hizmetli personeli tarafından temizlenir ve dezenfekte edilir. Aracın içinde bir torba patladığı veya döküldüğü takdirde araç boşaldıktan sonra beklemeksizin atık sıvı talaşa emdirilerek tıbbi atık torbalarına konur, temizliği yapılır.
- Tıbbi Atık personeli görev esnasında özel koruyucu turuncu renkli elbise, eldiven, maske, çizme giyerek çalışır. Görevleri bittikten sonra tulum çamaşırhaneye yıkanmak üzere teslim edilir. Çizmeler, eldiven yıkanır, maske çöpe atılır. Tıbbi atık personeli, her işlemten sonra ellerini yıkar.
- Tıbbi atıklar katı atıklardan ayrı olarak tıbbi atık deposunda depolanır.
- Tıbbi atıklar depolanırken, torbaların yırtılmamasına, patlamamasına ve sızıntı yapmamasına dikkat edilir.
- Tıbbi atık konteynırı, her toplama işleminden sonra veya herhangi bir kazadan hemen sonra Tıbbi Atık personeli tarafından dezenfekte edilir.(4 litreye 3 tablet (1000 ppm) klor tablet) Deterjanlı su ile depo zemini silinip durulanır.
- Atık toplayıcı ve taşıyıcıları atıkları bidonların üzerinde yazılı bulunan muhteviyata göre depolar.
- Geri kazanılmayan tehlikesiz sıvı atıklar kanalizasyon sistemine deşarj edilir.

Geçici Atık Depolarının Özellikleri

- Geçici atık deposunun hacmi en az bir haftalık atığı alabilecek boyuttadır.
- Bölme kapıları dışarıya doğru açılır, Tıbbi atık deposunun kapısı turuncu renkli ve üzerinde tıbbi atık amblemi bulunur. Tehlikeli atıklar deposunun kapısında sarı renkli ve üzerinde tehlikeli atık amblemi bulunur. Kapılar daima temiz ve boyanmış durumda olur, kapalı ve kilitli tutulur.
- Atık deposunun kapısı atıkların kolaylıkla boşaltılabileceği boyutlarda ve bölmenin içine hayvan girmesine imkân vermeyecek şekilde inşa edilmiştir.
- Atık toplama araçlarının geliş saatlerinde atıklar araçların kolay ulaşabileceği alana alınarak teslim edilir.
- Evsel atık alanı en az 15 günde bir temizliği yapılır.
- Tıbbi atıklar haftada üç kez (en az haftada 3 kez) MOTAT sistemine yapılan atık giriş kodu ile teslim edilir.
- Tıbbi atık deposunun temizlenmesi tıbbi atıklar İSTAÇ tarafından alındıktan sonra yapılır, dezenfekte edilir. Tıbbi atıkların hastane dışına çıkartılması İSTAÇ tarafından, evsel atıkların konteynırdan alınarak atılması işlemi ilçe belediyesi tarafından yapılmaktadır. Haftada en az 3 kez hastaneden alınan tıbbi atıkların emniyetli bir şekilde, etrafa yayılmadan atılmasından da İSTAÇ ve belediye sorumludur.
- Tıbbi atıkların kontrolü ile ilgili tüm durumlarda Çevre Bakanlığı Katı Atıkların Kontrolü

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
AY.PR.01	31.05.2016	01	01.11.2022	5 / 6

Özel EKOL HASTANESİ ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Yönetmeliğinden yararlanılmaktadır.

Uyumsuzlukların Tespiti ve Düzeltici Önleyici Faaliyetlerin Planlanması

- Hastalarla ve işleyiş düzeni ile ilgili karşılaşılan her türlü aksaklıkla bir daha karşılaşılmaması için duruma uygun olarak “Düzeltici Önleyici Faaliyetler Prosedürü”ne göre hareket edilir. “Düzeltici Önleyici Faaliyet İstek Formu” doldurulur.
- Çalışan ile karşılaşılan kazalar da ve yaralanmalar da “Kesici/Delici Alet Yaralanması Bildirim Formu” ve ‘Hasta ve Çalışan güvenliği komitesi ve Enfeksiyon Kontrol Komitesine haber verilir.
- Bildirim HBYS üzerinden **direkt <http://grs.saglik.gov.tr/>** ile Sağlık Bakanlığı Güvenlik Raporlama Sistemine (GRS) ve Hastanemiz Kalite Yönetim Birimine yapılmalıdır

Kayıt Tutma ve Raporlama;

- Kayıt altına alma ve raporlamadan atık sorumlusu sorumludur.
- Oluşan tıbbi atık miktarı atık sorumlusu tarafından kayıt altına alınır.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
 Kalite & Akreditasyon Sorumlusu Kardelen ASMA	 Kalite Koordinatörü Yeşim İNCİ	 Kalite Yönetim Direktörü Prof. Dr. Tuncay ÇAĞLAR

Doküman No	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
AY.PR.01	31.05.2016	01	01.11.2022	6 / 6